

Az iskola

Az iskola az ember életében az első olyan hely, ahol szellemi képességeit tudatosan saját magának kell fejlesztenie, meg kell tanulnia azokat az alapvető ismereteket, amelyek nélkül a nagyobb közösségbe, a társadalomba való beilleszkedése nem lehetséges. Az iskolai tanuláson keresztül az ember megtanulhat önállóan gondolkozni, önállóan ismereteket gyűjteni a világból és elhelyezni saját magát a világban, kialakítani saját világnézetét, elsajátítva és megteremtve ezzel a felnőtt életéhez szükséges alapismereteket. Az alapismeretek megszerzésén túl, minél szerteágazóbb és mélyebb tudásra tesz szert valaki, annál nagyobb az esélye arra, hogy a világot és saját magát is egy összefüggő egészként láthassa, felismerve ezáltal saját szerepét és feladatát a társadalomban, a világban. Az iskolának éppen ezért az az elsődleges feladata, hogy a gyerekekből olyan felnőtteket neveljen, akik saját képességeiknek megfelelően, társadalmilag hasznos munkát tudnak majd végezni. Minél tanultabbá, sokrétűbben képzettebbé válik valaki, annál nagyobb a lehetősége arra, hogy felnőttként olyan munkát végezzen majd, amiben örömet is leli. Ahhoz, hogy ez megtörténhessen, a tanároknak a szülőkkel együttműködve minden egyes gyereknél fel kell ismerni a gyermekben rejlő lehetőségeket, képességeket és maximálisan elősegíteni azok kibontakozását. Sajnos a tanári munka egyre inkább „tömegtermeléssé” válik, így egyre nő azoknak a gyerekeknek a száma is, akik felnőttként sokkal többre lennének képesek, ha korábban egy kicsit több odafigyeléssel, egyéniségüknek megfelelően, más irányba terelték volna fejlődésüket. Erre azért kellene nagyon komoly figyelmet fordítani, mert az a társadalom vagy ország, amelyben egyre nő azoknak a száma, akik valamilyen okból kifolyólag képességükön aluli munkát végeznek, hanyatlásra van ítélve. Ezért minden ország számára kulcsfontosságú kérdésnek kellene lennie a gyermeknevelés, az oktatás, a képzés színvonalának az emelése. Amilyen ugyanis a nevelés, oktatás színvonala olyan lesz a közös jövőnk is, ország-, földrész-, de világszerte is. Látható tehát, hogy az oktatás, az iskola milyensége globálisan is meghatározza egy egész társadalom, de akár egy egész bolygó fejlődését is. Minél több a tanult, szakmailag képzett, felvilágosult ember, annál nehezebb ugyanis megtéveszteni a tömegeket, annál nagyobb a valószínűsége, hogy az emberek békében éljenek egymás mellett és nemet mondanak az erőszak minden formájára.

Az iskola azonban nemcsak az értelmi nevelésben meghatározó, hanem ezen túl, a közösségi nevelés és alkalmazkodás első nagy színtere is. Sok esetben egy ember számára az iskola nem is elsősorban az elsajátított tudás miatt marad emlékezetes, hanem azok miatt az emberi, baráti, társas kapcsolatok miatt, amelyek nem ritkán egy egész életre szólnak. Az iskolában a gyerekek ugyanis akarva-akaratlanul egymásra vannak utalva, a több éves közös élmények során megismerik és formálják egymást, megtanulják elfogadni a másik másságát, és így megtanulnak beilleszkedni a közösségbe is. Az évek során felismerhetik, hogy egy másik társukat ne az azonnal látszó külső tulajdonságai alapján ítélik meg, hanem elsősorban azok alapján a belső tulajdonságok alapján, amelyeknek a megismerése csak az együtt eltöltött hosszabb idő alatt lehetséges. Az együtt eltöltött iskolaévek alatt láthatják, hogy az eleinte egyformának tűnő társaik igazából mind-mind

mások, és egy osztály, egy közösség éppen attól válik jobbra, minél több eltérő személyiséget tud összefogni. A gyerekek, de sajnos nem ritkán a felnőttek is éretlenségük miatt elkövetik azt a hibát, hogy kirekesztenek valakit maguk közül, valamely külső tulajdonsága miatt, vagy csak azért, mert nem értik meg, vagy, mert egyszerűen félreértik a másikat. Az iskolai nevelésnek az értelmi képességek fejlesztésén kívül az lenne a másik jelentős feladata, hogy még gyermekkorban megszüntesse a fiatalokban a kirekesztésnek még csak a gondolatát is, és megmutassa, hogyan válhat különböző emberekből egy igazi erős közösség.

Párkapcsolatok

Minden ember életének a legjelentősebb pillanatai – más szóval élethelyzetei – a párkapcsolatokon keresztül jönnek létre. A párkapcsolatok létrejötte az előfeltétele a társadalom alapjának, a család kialakulásának. A párkapcsolatoknak tehát alapvető jelentőségük van egy közösség, egy civilizáció kialakulásában. A párkapcsolatokon keresztül ugyanis két ember, két lélek kerül közel egymáshoz. A közelkerülés a szexualitás miatt jön létre, ezért a párkapcsolatokat lehetne a szexualitással párhuzamosan is tárgyalni, de célszerű a két témát szétválasztani egymástól és ez utóbbiról, jelentősége miatt, majd a későbbiekben, az ember testi felépítésénél lesz szó. A párkapcsolatokat ezért most társadalmi fontosságuk és a személyes sorsok felől érdemes megközelíteni, ami szintén nagyon érdekes és fontos lehet mindenki számára.

A párkapcsolatban látszólag egy férfi és egy nő kerül szoros kapcsolatba egymással, valójában azonban, az előzőleg olvasottakat figyelembe véve, két fejlődő lélek kapcsolódik egymáshoz. Az egymáshoz való szoros kötődés révén segítik, átformálják egymást, örömet, szeretetet adnak egymásnak, nap mint nap megoldanak kisebb-nagyobb konfliktusokat, és így együtt fokozatosan megtanulják a társas együttélés szabályait. Kívülről nézve tehát a párkapcsolat – a gyermekkori nevelést követően – a felnőtt ember leghatékonyabb nevelési eszköze, mely révén az egyes egyén személyisége fejleszthető és alkalmassá tehető a közösségi életre. Egy hasonlattal élve a párkapcsolat olyan, mint amikor két, nem tökéletesen sima üveggolyót egymáson görgetve csiszolunk. Az egymáshoz való ütődés, érintkezés hatására a két üveggolyóról fokozatosan letörnek a tüskék, tompulnak az élek és az idő haladtával a két üveggolyó lassan-lassan tökéletesen gömbölyű lesz, és ily módon képesek lesznek a folyamatos, akadálytalan érintkezésre.

Egy párkapcsolat azonban csak akkor működik hosszú távon, csak akkor segíti a benne résztvevők szellemi fejlődését, ha mindkét fél képes és hajlandó is a fokozatos változásra. A változás ugyanis elkerülhetetlenül szükséges mindkét fél részéről. Hiszen azért élünk itt a Földön, mert fejletlenek vagyunk, tele vagyunk – az előző hasonlat szerinti – tüskékkel, élékekkel, amelyekkel minduntalan kisebb-nagyobb sebeket ejtünk a másikon. Ha egy párkapcsolatban az egyik vagy a másik fél „keményebb”, nem tud kellőképpen alkalmazkodni a másikhoz, akkor a párkapcsolat az egyoldalúság miatt, előbb-utóbb nagy valószínűséggel meg fog szünni. Az ilyen

párkapcsolatban ugyanis a résztvevők nem finomítják, csiszolják, hanem fokozatosan felőrlik egymást, és ez óhatatlanul lelki hanyatláshoz, ezután pedig a párkapcsolat megszűnéséhez vezethet. A sikeres párkapcsolathoz tehát mindig két, nagyjából azonos fejlettségű, vagy fejlődési ütemű lélek szükséges, akik egyformán képesek alkalmazkodni egymáshoz.

A párkapcsolat a jelentős személyiségfejlesztő hatást figyelembe véve az egyes egyén sorsának meghatározó részét alkotja. Egy kapcsolat kialakulásához, néha elég egy szemvillanásnyi idő, néha pedig huzamosabb együttlét szükséges, például egy munkahelyen. Mindkét esetben, ha belegondolunk milyen előzmények vezettek a két ember találkozásához, akkor legtöbbször „véletlenek” egész láncolatára bukkanunk, amelyek néha már-már regénybe illő módon követik egymást. Az egyéni sorsok személyre szabottságából azonban az következik, hogy párkapcsolataink bár látszólag véletlenszerűen jönnek létre, valójában azonban fejlettségünknek megfelelően alakulnak ki. Azaz mindenki olyan társat „kap” akivel személyiségét részben vagy egészben fejlesztheti és megtanulhatja a társas együttélés szabályait. Érdemes tehát alaposan elemezni párkapcsolatunkat, hiszen ennek segítségével feltárhatjuk saját személyiségünk legfőbb hiányosságait is, és ha hajlandóak vagyunk ezeken változtatni, akkor biztosan boldogabb pillanatokat szerezhethetünk társunknak és saját magunknak egyaránt. A párkapcsolatok kialakulásának másik fontos oka nem csak a személyes fejlődésünket, hanem a civilizációnk fennmaradását szolgálja, és ez az ok az utódok világrahozatala.

/Részlet a Tudás könyvéből/